

[Jesper Simonsen.]

ning, som Forslaget tilstræber i begge Henseender, og det ærede Medlem har jo ikke paa noget Punkt eftervist Fejl og Mangler i den Argumentation, jeg fremførte, og jeg skal derfor lade det ærede Medlems Bemærkninger ligge. At der kan rejses en hel Del vage Spørgsmaal uden nærmere Præciserings af, hvad det egentlig er; man tænker paa, betyder saa uhyre lidt. Det kan altid gøres overfor et Emne som dette og overfor en Afgrænsning som denne, der er, og efter Sagens Natur maa være, skønsmæssig, som jeg paaviste det. Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal var inde paa det samme, idet ogsaa det ærede Medlem erkendte, at en fast Afgrænsning kan ikke gives forud i Loven paa disse Omraader. Det maa overlades de Myndigheder, som faar med Lovens Anvendelse at gøre, at udøve et vist Skøn. Der maa i Loven gives Vejledning for dette Skøn, og det er gjort her paa en Maade, som jeg anser for tilfredsstillende og tilstrækkelig.

Saa rejste det ærede Medlem Hr. Christmas Møller — og i den Henseende fik det ærede Medlem Tilslutning fra det ærede Medlem Hr. Holstein — en Kritik mod, at Rigsdagen, som de udtrykte det, giver sin Myndighed fra sig til Domstolene. Hvad vil det nu sige? Opgiver man Lovgivningen her og skubber dette fra sig og lader Domstolene om, hvilke Indgreb der skal finde Sted, og hvad Resultatet af Indgrebet skal være? Aldeles ikke! Det foreliggende Lovforslag gaar dér ganske den samme Vej som mangfoldige tidligere Love, nemlig at man saa nøje, det er muligt efter Sagens Natur, opstiller de Kendemærker, som skal være til Stede, for at Sagen kan bringes ind for Domstolene, og for at Domstolene kan statuere det Resultat, som Loven hjemler Mulighed for at statuere. Men dermed har Rigsdagen ikke skubbet noget fra sig og lagt det hen til Domstolene: Man har givet Hjemmel for Domstolene til at løse den Opgave, som Rigsdagen betror dem paa dette Omraade.

Paastanden om, at Rigsdagen giver op og overlader det hele til Domstolene, er, i hvert Fald i det foreliggende Tilfælde, ganske ubegrundet. Men paa et enkelt Punkt har man i vor Lovgivning set et Eksempel paa, at Rigsdagen paa en Maade giver op, og det er i Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed. Det ærede Medlem Hr. Vagn Bro var saa tilfreds med den paagældende Lov og søgte at ligestille Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed med det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, det ærede

Medlem Hr. Holstein var inde paa noget lignende, idet det ærede Medlem Hr. Holstein forsøgte at ligestille Udtrykkene utilbørlig og uberettiget. Det var paa en Maade den samme Vildfarelse, men i en lidt anden Retning, det ærede Medlem Hr. Vagn Bro gjorde sig skyldig i.

Thi Svagheden, teknisk og juridisk, ved Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed ligger netop i Ordet „uberettiget“. Jeg gør mig ikke store Forhaabninger om at være i Stand til at klarlægge dette Begreb, saaledes at det kan forstaas af Forsvarerne for den paagældende Lov; jeg tror nok, at den politiske Diskussion og Agitation om denne Lov har forblindet dem i den Grad, at det vil være ganske umuligt at retlede dem. Men overfor de Bemærkninger, som er fremsat om Spørgsmaalet, kan jeg dog ikke afholde mig fra at gøre nogle enkelte Bemærkninger.

I mit første Indlæg i Dag nævnte jeg en hel Del Eksempler paa, at man i Lovgivningen ved Vejledningen af Domstolene og Myndighederne i Henseende til, hvad der er lovligt og ulovligt, hvad der er retmæssigt og uretmæssigt, hvad der er berettiget og uberettiget, hvilket Udtryk man nu vil bruge, anvender visse Skønsbegreber; og holder vi os til Emner, der er beslægtet med det, vi har her, altsaa økonomiske Emner, har man saadanne Skønsbegreber som Misforhold, aabenbart Misforhold, ubillig o. s. v., o. s. v. Disse Skønsbegreber tilsigter at give Domstolene en Vejledning i Henseende til, hvad der er lovligt eller ulovligt, hvad der er berettiget eller uberettiget i Forhold til den Lovbestemmelse, hvori Udtrykket staar.

Jeg kunde i Virkeligheden gaa meget videre, jeg kunde gaa til Straffebestemmelser taget fra de egentlige Straffelove, hvor der i Grænsetilfælde ligeledes maa skønnes, og hvor Vejledningen for Skønnet ligger i et Udtryk hentet fra den almindelige Sprogbrug. Tag en Bestemmelse som den gældende Straffelovs § 257, hvor der er Tale om svigagtige Handlinger, der er beslægtede med de egentlige Bedragerier. Hvad vil det sige, om Handlinger er svigagtige eller ikke? Det er jo et Skønsbegreb, hvor Vejledningen ligger i, at man ud fra den almindelige Vurdering, som vor Retspraksis tillader af Udtrykket svigagtig eller ikke, skal afgøre, om en konkret foreliggende Handling falder paa den ene eller paa den anden Side af den i Ordet liggende Afgrænsning.

Men om alle disse Skønsbegreber gælder det, at det, der efter dem maa være tilladt, er berettiget, og det, der efter dem ikke er